

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkkerk. Telefoon 01837 - 357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, telef. 01720-73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Ver. Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f0,20 per mm. Bij kon tract korting.

MEDITATIE

EEN TWEEELEDIGE VRAAG

„Van waar komt gij, en waar
zult gij heengaan?”

(Genesis 16 : 8m).

De Engel des Heeren vond Hagar aan de fontein op de weg van Sur, niet ver van haar geboorteland Egypte. Wat zal er in de gedachten van deze aanstaande moeder zijn omgegaan?

Ongetwijfeld zal zij overdacht hebben wat er in de laatste maanden allemaal gebeurd is. Sarai, Abrams huisvrouw, had Hagar aan Abram tot een vrouw gegeven, omdat zij de vervulling van Gods belofte niet kon afwachten. En nu is Hagar in verwachting. Maar nauwelijks weet Hagar dit, of zij veracht haar vrouw Sarai. Deze klaagt zich daarover bij Abram, die zijn toestemming geeft om Hagar te vernederen. Het gevolg is, dat Hagar op de vlucht gaat.

Terwijl zij deze dingen overdenkt, vindt de Engel des Heeren haar, en alsof Hij haar gedachten over wat gebeurd is en over wat zij van plan is, wil doen uitspreken, vraagt Hij: Hagar, gij dienstmaag van Sarai! van waar komt gij, en waar zult gij heengaan?

Dit is een vraag van het grootste belang, óók voor ons, iedere dag weer: Vanwaar en waarheen?

Op de vraag: vanwaar? kan de moderne wetenschap geen afdoend antwoord geven: Aangaande de oorsprong van de mens bestaat bij haar geen zekerheid. Die zekerheid bezit het geloof echter wel!

De Heilige Schrift zegt ons immers, dat wij uit het Paradijs stammen, waar God de mens geschapen heeft, goed en naar Zijn beeld! Daar leefde Adam in dienstverband van Zijn Heere, nl. in het werkverband. Maar hij, en in hem de hele mensheid, verbrak dat verbond en vluchtte weg van de Heere. En sindsdien is de hele mensheid op de vlucht voor God! Heel ons leven is in de praktijk een wegvlugten voor God.

En wat doet de Heere nu? Laat Hij de mens maar aan zijn lot over? Nee, zo is de Heere niet; de Heere God riep Adam: Waar zijt gij? De Engel des Heeren ontmoette Hagar op haar vlucht. De Engel des Verbonds, Jezus Christus, zocht en zoekt ook u en mij!

„Vanwaar komt gij?” Laat die ontdekkende vraag eens tot u doordringen: waaraan hebt u zich onttrokken, en waarom?

Wat zullen we de Heere antwoorden? Zullen we proberen om onszelf te handhaven tegenover Hem, Die ons totaal doorziet? Of zullen we eerlijk, schuld bewust erkennen, evenals Hagar: Ik ben vluchtende....!

Bent u al eens tot die erkenning gekomen: Heere, ik ben gevlucht, ik ben van u afgefallen, vrijwillig en moedwillig, terwijl U als mijn Schepper toch recht hebt op geheel mijn leven! Indien u in uw leven door het ontdekkende werk van de Heilige Geest al eens tot die schuldbelijdenis komen mocht, zult u het gemerkt hebben, dat daarin ook reeds iets bevrijdends lag, ja misschien al iets van een hopen op de mogelijkheid van verlossing uit uw ellende!

Kent u het èchte treuren in de woestijn? Niet in de eerste plaats over allerlei zorgen en ellende in uw leven, maar het wenen over de oor-

zaak daarvan: de zonde? Weent u wel eens over uw zonden, uw bedorven bestaan, uw afkomst? Vindt de Engel des Heeren u vandaag zo in de woestijn: weggevlucht van Hem, maar ingekeerd tot uzelf, in het levende besef van eigen schuld tegenover de heilige en rechtvaardige God?

„Waar zult gij heengaan?” zo vraagt de Engel verder aan Hagar, als wilde Hij de voortvluchtige vrouw erop opmerkzaam maken, dat zij zich op de verkeerde weg bevond.

Zo weet de Heere ook, dat wij ons van nature allen op de verkeerde weg bevinden op de reis naar de eeuwigheid. Hij vraagt aan ieder persoonlijk: „Waar zult gij heengaan?” Wat is uw reisdoel?

Iedere dag brengt ons dichterbij onze sterfdag. Sterven is God ontmoeten. Bij het sterven stopt onze levenstrein en bij het uitstappen zullen we een geldige pas moeten kunnen tonen.

Waarheen is uw reis, voortvluchtig menskind? Waarheen is de reis van u, die nog niet geleerd hebt stil te staan in de woestijn, tot uzelf in te keren?

Waarheen, als u geen geldige reispas hebt, niet geldig omdat het niet is ondertekend met het bloed van de Engel des Verbonds, Jezus Christus? Waarheen anders dan naar een eeuwig verderf, een eeuwig telaar! Denkt maar niet dat u de rechtvaardige straf zult ontlopen, onbekeerde lezers! Vreselijk zal het zijn, te vallen in de handen van de levende God, als u niet bent verzoend met God door het bloed van het Lam Gods!

Echter, wanneer u dit leest, verkeert u nog in het heden van genade! En weet dan, dat de Engel des Heeren niet gekomen is om te verderf, maar om te behouden! En met welke rijke beloften nadert de Heere tot hen, die zoeken: zij zullen vinden! En wie Hem aanroept in de nood, vindt Zijn gunst oneindig groot! Loopt dan Hem aan als een waterstroom!

Tòch, allen, die de Heere gevonden hebben, zullen zeggen, dat God hèn heeft opgezocht. Zij zagen niet eerst om naar de Heere, maar Hij was de eerste, Die naar hèn omzag: Heb ik ook hier gezien naar Dien, Die mij aanziet? (vs. 13b). En dan kunnen we zulke opgezochten wel eens op de vraag: Vanwaar en waarheen? horen antwoorden: Ik kom van een paradijs en ik ga náár een Paradijs! Het is waar, dat ze dit ook vaak niet durven zeggen, nl. als het donker is, als ze op zichzelf zien, als hun zonden weer in de weg staan. Als het donker is, kunnen ze datgene, dat toch duidelijk in hun reispas staat, niet lezen!

Tòch zullen zulken het werk van de Heere niet mogen verloochenen. Zij mogen het zeggen: Ik kom uit een wereld vol ellende. Maar Gode zij dank: ik heb in die wereld een Kruis gevonden, waar de Engel des Heeren mij gevonden heeft en mij heeft aangezien en tot mij gesproken: De Heere heeft uw verdrukking aangehoord. Hij heeft mij in genade aangezien en uit de ellende verlost en mij grote dingen beloofd. Daarom reis ik getroost onder het heiligend kruis voorwaarts naar het Vaderhuis!

Zalig, als de Engel des Heeren u heeft gezocht en gevonden in de woestijn. U wist niet meer hoe en wat u verder moest; alles verknoeid, verzondigd. Hagar noemde de put: Lachai-Roi, dat

VAN DE ADMINISTRATIE

Onze 6de Ontmoetingsdag, j.l. zaterdag 25 aug. in Doornspijk gehouden, behoort ook weer tot het verleden. Elders in dit blad vindt U een volledig verslag daarvan.

Het was ons goed om als Vrienden en Vriendinnen van „Bewaar het Pand” elkander weer in zulk een groot getal te ontmoeten. Deze dag heeft ook voor de Administratie vele moedige verrassingen gegeven. Bij het begin van die dag ontvingen wij via Ds. Blom een gift van f50,-, idem via Ds. v. d. Ent f25,-, terwijl ook wij van N.N. te ..... f25,- hadden ontvangen, die niet aanwezig kon zijn.

Wij mogen met grote dankbaarheid melding maken dat de totale opbrengst van die dag was f10.057,78, w.o. een gift was van f500,— in de collecte.

Ook mochten wij nog 11 nieuwe abonnees noteren voor ons blad. Naast den Heere alle gevers(sters) hartelijke dank voor deze grote offervaardigheid. Blijkt hieruit niet duidelijk de liefde voor de uitgave van „Bewaar het Pand”?

Laat ook die dag ons nog meer hebben opgewekt, om mede te werken dat aan ons blad steeds meer bekendheid gegeven wordt. De aloude Gereformeerde beginselen zijn het toch waard? Zij ons aller bede (Ps. 90 vers 17b) ja, het werk onzer handen bevestig dat. Adm. „Bewaar het Pand”. Kwartelstraat 74, Alphen a. d. Rijn. Giro 704350.

P.S. Wie kan mij helpen aan het juiste adres van W. Bosch, Burgwal 34, Bunschoten 2 x kwam ons blad retour met de mededeling van de P.T.T. vertrokken.

is de Put van de Levende. Wat brachten enkele druppels uit de Bron des Levens een heerlijke lavenis, verademing en verkwikking in de woestijn, kind van God! Wat was het daar een zalige „Ontmoetingsdag”! Vraag de Heere in de woestijn van het leven voortdurend om genade om naar de Bron te gaan, desnoods erheen te kruipen, erheen gedragen worden, om er dan te bukken en met volle teugen te drinken uit die Levensbron. Daardoor ontvangt u nieuwe krachten en kunt u juichen en roemen in Hem, Die u niet heeft laten omkomen, maar in genade naar u heeft omgezien.

Sinds de val is de mensheid op de vlucht voor God. Waarheen is nu úw vlucht, lezer(es)? De één vlucht in de wereld met al zijn schijnvreugde en oppervlakkige vrolijkheid; de ander vlucht in het gebouw van de wetenschap om zo een antwoord trachten te vinden op de levensvragen. Weer anderen vluchten de kerk in om God te ontlopen! Ook dat laatste komt voor! Maar weet, dat we alléén met onze uitwendige godsdienst voor God niet kunnen bestaan, al zijn we dan de dikste vrienden van „Bewaar het Pand”! Maar nu is de Heere nog zo goed, dat Hij u ook door middel van de prediking van het Woord, steeds weer wil bepalen bij uw afkomst en uw toekomst. Dag aan dag omringt Hij u nog met Zijn goedertierenheid, opdat u zich zult verootmoedigen.

Of vindt u, dat u niets van die goedheid van de Heere ondervindt? Heeft Hij u veel moeite en verdriet gezonden, zodat u a.h.w. zwanger bent van zorgen? En wat zal het u baren? Bent u soms, net als Hagar, met uw zwangerschap nóg verder van de Heere verwijderd geraakt? Och, vraag toch de Heere, of Hij uw ogen ervoor openen wil, op welke verkeerde weg u zich bevindt! Het is nóg genadetijd!

Zij, van wie de zielsogen door genade geopend zijn, weten dat er een Liefde is, opzoekende Liefde. Als u die naloopt in eigen kracht, dan zult

u haar nóóit vinden; maar als zij u naloopt in haar Goddelijke kracht, dan zal zij u inhalen; dan zult u ze niet kunnen ontlopen, en trouwens ook niet willen ontlopen! Dan geeft u zich geheel over aan die Goddelijke, ontfermende Liefde. Daar kunnen we op vertrouwen: De Heere laat niet varen het werk Zijner handen!

Nog één keer de vraag: „Vanwaar . . . en waarheen . . . ?” Wát is úw antwoord? Er zullen mensen zijn, die gemakkelijker op het „vanwaar” durven antwoorden dan op het „waarheen”. Maar tòch, als de Heere u gevonden heeft, is uw ontboezeming als antwoord op de vraag: Waar zult gij heengaan” dan niet: Gij God des aanziens!? Dat is: Gij zijt die God, Die alle dingen ziet, en mij nu ook in mijn zware ellende ten goede hebt aangezien; die God, Die mij Zelf op de rechte weg gebracht hebt en mij vertroost hebt. Door Uw opzoekende liefde mag ik het weten, dat ik op de goede weg ben, naar het Jeruzalem, dat Boven is!

Welgelukzalig is het volk, dat zó de vraag beantwoorden mag!

Lezer(es), behoort ú bij dát volk?

Waar zult gij heengaan?!

D. J. van Vuuren

Onze zesdaag ontmoetingsdag

In de laatste nummers van ons blad was altijd een herinnering te vinden aan de ontmoetingsdag, die D.V. zaterdag 25 augustus 1973 te Doornspijk zou worden gehouden. Vele vrienden en vriendinnen van „Bewaar het Pand” hebben dat gelezen en plannen gemaakt en maatregelen genomen om die dag naar Doornspijk te gaan en deze ontmoetingsdag bij te wonen.

De weersgesteldheid was zo gunstig als we maar enigszins zouden kunnen wensen. Velen waren al vroeg op stap gegaan. Dat kon niet anders, want om uit het zuiden of uit het noorden van het land in Doornspijk te komen heeft men wel enige tijd nodig, vooral wanneer men aangewezen was op trein en bus.

Toen we zelf om ongeveer half 10 in de morgen aankwamen waren er al verschillende belangstellenden en al spoedig kwamen de auto's en autobussen van alle kanten. De auto's konden een plaats vinden op het ruime parkeerterrein rondom de Ned. Herv. kerk. De reizigers met de bussen konden in de onmiddellijke omgeving uitstappen. We hadden een voortreffelijke medewerking van de rijkspolitie.

Om ongeveer 10 over 10 uur was het kerkgebouw vol en was het noodzakelijk de Gereformeerde kerk in gebruik te nemen. Uit eigen beweging stelde de opper voor om verdere bezoekers naar dat kerkgebouw te verwijzen. En dat gebeurde. We hadden tijdig de beschikking over deze kerk gekregen, zodat we niet in ruimte-nood kwamen te verkeren. Door het feit, dat nu samenkomsten op twee plaatsen werden gehouden, was het nodig dat de sprekers hun toespraak tweemaal hielden.

We laten hier eerst volgen de gang van zaken in het Herv. kerkgebouw.

Precies op tijd, half 11, konden we beginnen. Als voorzitter van de stichting, waarvan blad en ontmoetingsdagen uitgaan, bestegen we de hoge kansel. We kregen zo een overzicht over het geheel. Wat een mensen. We zagen er vele bekenden onder, uit vele plaatsen. Er was jong en oud, voor hetzelfde doel samengekomen. De jeugd weet zulke samenkomsten te waarderen. Dat blijkt uit de opkomst. Ouderen laten geen verstek gaan. Er waren er ten minste twee van 87 jaar en ook nog een oude broeder, uit Elburg, van 91 jaar. Deze heeft ons vroeger wel eens verteld, dat hij Ds. Kok nog gekend heeft uit de tijd toen deze bakkersknecht was. En dat is wel heel wat jaartjes geleden, want deze dienaar is grijs geworden in de dienst des Heeren, maar, zoals ook nu weer bleek, nog fris en groen, om te verkondigen het evangelie van Gods vrije genade.

We zongen Ps. 119 : 9, 17 en 67. De Schriftlezing was Spreuken 8 : 1 - 3 en 22 - 36. Daarna vroegen we Gods zegen over deze dag. Er was stof genoeg om de Heere te erkennen, die het zo wel gemaakt had ook met de weersgesteldheid. En er waren redenen te over om de Heere te smeken om een verbeurde zegen. Daaraan hangt het welslagen van zo'n ontmoetingsdag af. Maar ook

in breder verband gaat het er om, dat de Heere Zich nog mocht ontfermen over de kerk in deze tijd van vervlakking en afval en dat Hij Zijn werk moge instandhouden en versterken.

De vele aanwezigen werden van harte welkom geheten. Woorden van dank werden gericht aan het Herv. kerkbestuur en aan de kerkeraad van de Geref. Kerk voor de beschikbaarstelling van de kerkgebouwen. Ook aan de kosters van de beide kerken, die spontaan wilden medewerken, werd in dankbaarheid gedacht. Velen hadden tevoren allerlei voorbereidingen getroffen en waren ook op de dag zelf actief. Later op de dag bleek hoe goed alles geregeld was. Een woord van dank was op z'n plaats.

Er volgden nog enkele mededelingen, die van belang waren en daarna herinnerden we nog aan het Schriftgedeelte, dat werd voorgelezen.

Daar is de Opperste Wijsheid aan het woord, de Zone Gods Zelf. Hij sprak onder het Oude Testament op allerlei wijze door profeten. Hier spreekt Hij rechtstreeks. Zo sprak hij ook op aarde de woorden Gods. En nu spreekt Hij nog door Zijn Woord en Geest. Hij vermaant om naar Hem te luisteren. Daaraan alleen is alle heil verbonden. Dit is voor ieder persoonlijk noodzakelijk. Dat is tot zegen voor de kerk en de samenleving. Dat geeft een onderlinge band en dat alleen bewaart voor afval enz.

We zongen Ps. 89 : 7. Ds. R. Kok nam onze plaats in op de kansel. Hij sprak over „bevinding vrucht van de beproeving”. Juist een woord van onze nestor. Er werd met aandacht en instemming geluisterd. Wat Ds. Kok sprak was naar de bevinding der heiligen en raakte het hart van Gods kinderen. Dat bleek later. Het werd een onderwerp van gesprek onderling. Het waren geen vreemde klanken, maar het was een taal, die geleerd wordt op de weg des levens. Een samenvatting van de rede staat elders in dit blad, zodat we daarnaar mogen verwijzen.

Ds. Kok liet zingen Ps. 25 : 6 en 7. Er werd een collecte gehouden. Er waren al twee giften van f 50,- en f 25,- ingekomen. In de pauze kwam er nog een bedrag binnen voor koffiegeld. Samen gaf dit met inbegrip van de opbrengst van de collecte in het andere kerkgebouw een bedrag van f 5455,88. Dit werd in de middagsamenkomst medegedeeld.

Hierna kwam Ds. D. J. van Vuuren aan het woord. Deze was vroeger ouderling in Doornspijk tijdens de bediening van Ds. J. van Doorn, die in het voorjaar de eeuwige rust inging en onder grote belangstelling begraven werd. Hij wijdde enige gevoelvolle woorden aan zijn oude leraar. Dat deed ons en vele anderen goed. Ds. Van Doorn heeft in Doornspijk de achting genoten van velen en in zijn eigen gemeente een bijzondere plaats ingenomen. En ook uit gesprekken met Doornspijkers bleek hoe onze overleden vriend nog niet vergeten is. Zijn arbeid is daar tot zegen geweest.

Ds. Van Vuuren sprak over Genesis 16 : 8: Van waar komt gij en waar zult gij heengaan? De samenvatting vindt men in de meditatie in dit nummer. Daarna kunnen we dus verwijzen.

Na zijn slotwoord ging de spreker voor in dankgebed. We zongen nog Ps. 103 : 7. Toen was de pauze angebroken. Het was tegen half 1. De bezoekers van het andere kerkgebouw voegden zich bij hen, die in de Herv. kerk samengewoest waren. Men maakte van de pauze gebruik om wat voedsel tot zich te nemen. Daar was voldoende gelegenheid in de omgeving van het kerkgebouw, vooral omdat het weer zo gunstig was. En: er was goed gezorgd voor koffie en frisdrank enz. Sommigen gingen wandelen. Anderen brachten in onderlinge gesprekken de tijd door.

In het volgende nummer van ons blad hopen we verder te gaan. Alleen nog dit: in dit nummer vindt men al een samenvatting van wat Ds. Tanis en Ds. Van der Ent spraken. En vraagt u naar de opkomst? Deze overtrof alles verwachtingen. Naar schatting waren er ongeveer 1500 bezoekers. Dat is nog meer dan de vorige keer. En de opbrengst van de collecten heeft ons bijzonder verrast en bemoedigd.

B.

N.B. Nader is gebleken, dat het niet mogelijk was de samenvatting van de rede van Ds. Tanis in dit nummer op te nemen. Ook de samenvatting van de rede van Ds. Kok kon slechts gedeeltelijk worden opgenomen. Dat moet dus wachten tot het volgende nummer.

B.

Samenvatting openingswoord

op de (MIDDAG)-VERGADERING van VRIENDEN VAN „BEWAAR HET PAND”

Vrienden van „Bewaar het Pand”!

We willen een enkele gedachte voordragen uit het zo rijke getuigenis dat Paulus geven mocht in Rom. 8 : 13b: „Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn”?

De Kerk is op aarde, alle eeuwen door, een strijdende kerk geweest. Paulus heeft deze strijd gekend. Hij stond er als 't ware middenin. De vijanden waren veel en machtig. Er waren vijanden buiten de kerk. We moeten hier denken aan de wereld — de heidenen. Voor hen was het evangelie des kruises, hetwelk Paulus predikte, een dwaasheid. Zij wilden er niet aan. Zij wederstonden hem als een man, die de „zedes veranderen”. Hij werd beschouwd als een onruststoker. Hij moest daarom maar opgeruimd worden. Hij moest daarom in de gevangenis verkeren. Wat een tegenstand.

Doch niet alleen buiten de kerk was deze te vinden. Ook in de kerk, op het terrein van de godsdienst kwam hij ze tegen. De vrome Joden, die bij de voorvaderlijke inzettingen wilden blijven leven. Voor hen was het evangelie des kruises een ergernis. Want als men daarin moest geloven, dan moest de mens met al zijn kennen en kunnen er aan. Dan kon men met niets van zichzelf aankomen. Dan moest men op alle eigengerechtigheden de dood leren schrijven. Dan moest men ook een „verloren mens” worden. En daar was men toch nog te goed voor. Zodat van „vrije genade” ook van die kant op tegenstand stuitte.

Doch er was nog meer waar Paulus mee te kampen had. Mensen die het Evangelie misbruikten. Zij gingen van de gedachte uit, dat als Christus nu toch alles volbracht had, dat zij dan zo ongeveer wel konden leven zoals zij wilden leefden naar het vlees, en niet tot eer van God. Zij betoonden daardoor ook vijanden Jezus Christus te zijn.

Daarbij kwam van Paulus zelf. Zegt hij niet: Ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont? Hij kende zichzelf. Van zichzelf behoefde hij daarom ook geen verwachting te hebben. Want het bedenken des vleses is vijandschap tegen God. Al met al, wat een tegenstand! Het is om alle moed te verliezen.

Wat zullen we dan tot deze dingen zeggen? Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn? Dat had hij door genade mogen leren: God is voor ons. Dat had Paulus niet verdiend. Dat was enkel genade. Dat was vrije genade. Het was genade, die verdiend was door de Heere Jezus Christus. Want Die had Zich voor de gegevenen des Vaders in de bres gesteld. Tegen Hem was daarom God geweest. Ten volle. En daarom kon Hij vóór Paulus zijn en vóór al de gelovigen.

voor ons, dan kan de hele wereld niet meer deren, dan kunnen alle vrome vijanden geen kwaad meer doen. Dan kunnen degenen die het evangelie verdraaiden tot hun eigen verderf ook geen schade meer aanrichten. Dan kan zelfs het eigen boze vlees de overwinning niet verhinderen.

Zo God voor ons is, wie zal dan tegen zijn? Neen, dan kan niets en niemand tegen zijn. Wat geeft dit geloof moed in de strijd. Wat kreeg Paulus dit geloof kracht in de strijd. Wat klinkt dit geloofswoord bemoedigend en versterkend voor al degenen, die met hem geroepen waren om de goede strijd te strijden. De overwinning was er daarom ook door verzekerd. Hij roemt er in: Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft. Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere.

Vrienden van „Bewaar het Pand”.

De strijd duurt voort. Ook nu zijn de vijanden veel en machtig. Denk aan de wereld met al haar verleidingen en goddeloze leringen, waarmede onze jonge mensen vergiftigd worden, als men speculeert op de lusten des vleses. Denk ook aan de

verleidingen op godsdienstig terrein, als er tegenwoordig in naam van de „godgeleerdheid” gezegd wordt, dat men de gehele bijbel niet meer voor waar aan kan nemen. Denk ook aan die godsdienst, die in naam nog rechtzinnig is, doch in der waarheid schade toebrengt aan de leer van vrije genade, wanneer men de mens in het stuk van zalig worden ook nog een zeker aandeel geeft, als zou hij er zelf ook nog wat aan kunnen doen.

Denk ook aan diegenen, die in naam van de christelijke vrijheid terecht komen bij een leven in losbandigheid. Alles wordt dan geoorloofd verklaard. Men kan rustig met de wereld meedoen. De scheidslijn, die de Heere getrokken wil zien, heeft men rustig opgeheven. Je moet niet meer in een isolement leven, je moet met de wereld meeleven. Hoe verraderlijk en verderfelij is dit alles, daar toch de kerk openbaar moet komen, als wel zijnde in de wereld, maar niet als zijnde van de wereld.

Denk daarbij ook nog aan uw eigen boze vlees. Dat is al even verraderlijk als dat van Paulus. Daarin woont geen goed. Het bedenken daarvan is ook vijandschap tegen God. Hoe zal men ooit tegenover zoveel vijandschap het „Pand” zuiver kunnen bewaren? Wat water in de wijn doen, is het gemakkelijkste. Wat met de massa meegaan, is toch wel het verkieselijkste? Ja, zo redeneert en begeert het zondige bestaan. Doch wie op deze lijn overstapt, zal met alle vijanden voor eeuwig vergaan.

Nu is er in ons geen moed en kracht. Maar hun geeft Hij moed en krachten, die hopen op Hem wachten. Die al hun hulp en kracht alleen van de Heere verwachten. Hebben wij dat al geleerd? Dat we op deze dagen samen komen, is goed. Dat we samen het Pand willen bewaren en bij de aloude leer, die naar de Godzaligheid is, willen blijven, is een voortreffelijke zaak. Maar als het van ons zou moeten komen, dan was het van meet af aan verloren.

Wat is het groot als we nu met Paulus een oog des geloofs biuten onszelf mogen slaan en mogen zeggen: Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn? Want God voor ons te hebben, dat is alles voor ons te hebben. Wie God voor zich heeft, heeft ook alle hemelse heirscharen aan zijn kant. Die kan, ziende op alle vijanden, met Eliza getuigen: Die bij ons zijn, zijn veel meer dan die bij hen zijn.

Daar mochten de ogen van die jongen van Eliza ook voor open gaan. Jonge mensen, zijn onze ogen daar ook reeds voor open gegaan? Daar ben je nooit te oud voor. Maar je bent er ook nooit te jong voor. Vraag er toch de Heere om, of Hij reeds vroeg je ogen daarvoor openen wil. De ouderen vallen weg. Maar jullie staan straks in de voorste linie. De toekomst tekent zich donker af. Onheilspellend zijn de voortekenen voor de wereld. Want zij gaat met rasse schreden haar ondergang tegemoet. Alleen wanneer je weten moogt dat God voor je is, dan heb je niets te vrezen. Want dan is alles wat tegen is, ook nog voor je. God doet immers alle dingen medewerken ten goede, namelijk voor diegenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn.

Misschien zegt iemand: Hoe kan dat? Ik kan het niet begrijpen, dat God voor mij zou kunnen zijn. Ik heb mijn hele leven al tegen God gevochten. Hij zou tegen mij moeten zijn. Dat heb ik verdiend. Geliefde vriend, ik prijs u gelukkig, als dit de taal van uw misschien nog jeugdige hart is. Want dat wordt door al degenen die tot de geestelijke familie van Paulus gerekend worden, geleerd. Doch zij leren ook verstaan, dat God nu tegen zijn Zoon is geweest. Die heeft Hij niet gespaard... o eeuwig wonder van vrije genade, opdat Hij een verdoemelijk zondaar zou kunnen sparen, opdat Hij aan zijn zijde zou gaan kun-

nen staan, opdat Hij met die zondaar zou kunnen zijn. Dit te beleven door het geloof, dat geeft kracht en moed in de strijd. Dat doet beleven: Hoe groot, hoe vreselijk zijt G' alom, Uit Uw verheven heilgdom; Aanbidlijk Opperwezen. 't Is Israëls God, Die krachten geeft. Van Wien al 't volk zijn sterkte heeft. Looft God, elk moet Hem vrezen. Ja, het is Israëls God, Die krachten geeft. Dan staat men sterk. Sterk met God, sterk in de strijd. Dan kan men met een oog op Hem, de toekomst tegemoet. Dan is het laatste woord niet aan de vijanden. Maar dan is het laatste woord aan God, iDe het dan voor al Zijn volk op zal nemen, en zal tonen dat Hij liefheeft diegenen, die in Zijn kracht gestreden hebben, het „Pand” bewaard hebben.

Hen zal, dan worden toegeroepen: Komt in gij gezegende des Heeren, en beërft het Koninkrijk, hetwelk u bereid is van voor de grondlegging der wereld. Over weinig zijt gij getrouw geweest. Over veel zal Ik u zetten. Ga in, in de vreugde uws Heeren.

Dan zal men eeuwig Hem groot maken, Die Zijn kracht in zwakheid heeft willen volbrengen.

Ps. 84 : 3, 4.

Ds. H. C. v. d. Ent.

Bevinding is vrucht van de beproeving

Als naar het Woord des Heeren, bevinding vrucht is van de beproeving, dan gaat de beproeving aan de bevinding vooraf. Het is, zegt Paulus in Rom. 5, niet alleen een roemen in de hoop der heerlijkheid Gods, maar wij roemen ook in de verdrukking, wetende dat de verdrukking lijdzzaamheid werkt. En dat doet zij in het geloof met een innerlijke overgave aan de Heere, die het hart dierbaar is geworden om Hem steeds inniger aan te kleven. Jacobus zegt: „Acht het voor grote vreugde, mijn broeders, wanneer gij in velerlei verzoeken valt; wetende dat de beproeving uws geloofs lijdzzaamheid werkt.”

Hier spreekt Jacobus enerzijds van verzoeking en anderzijds van de beproeving van het geloof. Als vanzelf gaan die verzoeken uit van ons verdorven bestaan. De vijanden van ons innerlijk en geestelijk leven zouden zoveel invloed niet op ons uit kunnen oefenen, zo wij geen verdorven bestaan hadden. En toch moeten we het tot grote vreugde achten ervoor in aanmerking te komen om beproefd te worden. Het is tot grote schade van het innerlijke leven, zo de verzoeken van Satan en de verdrukkingen van de wereld ons hart alleen maar bezwaren. Al is het volkomen waar dat zij in verband met onze machteloosheid en krachteloosheid op zichzelf een oorzaak van verschrikking zijn.

Maar weten we er door genade iets van af, dat de verdrukking op de weg des geloofs dient tot lijdzzaamheid, dan wordt het, zegt Paulus, een roemen in de verdrukking. En in overeenstemming met Paulus zegt Jacobus: „Ach het voor grote vreugde, mijn broeders, wanneer gij in velerlei verzoeken valt, wetende dat de beproeving uws geloofs lijdzzaamheid werkt.”

De zaak waar het de vijand om te doen is, is u door genade dierbaar. Hij zoekt u te beroven van de onberouwelijke keus de Heere te vrezen. En van het ootmoedig buigen voor Hem en van de innige gebondenheid van uw harten aan de troon der genade en de ervaring dat Hij voor U een Hoorder en Verhoorder der gebeden is, zoekt hij u af te brengen. Satan wil niet dat u langer een vriend en metgezel bent van allen die de Heere ootmoedig vrezen. U moet naar zijn in-fluisteringen niet langer de dingen die boven zijn zoeken en niet langer bedenken wat tot uw vrede en zaligheid dient.

Acht het tot grote vreugde dat u daarvan een geestelijke kennis mocht bekomen in uw hart. Zie dat te waarderen en er steeds meer van te bekomen in de beleving.

Roem toch de nederbuigende goedheid des Heeren, dat u door Zijn goedertierenheid getrokken bent uit de heerschappij van zonde, Satan en ongelooft en dat u de zoetheit en zaligheid van het hemelleven mocht smaken en dat u de Heere Jezus mocht leren kennen in Zijn bereidvaardigheid om zondaren te zaligen. Het zalig blij zijn in de Heere is u toch niet onbekend? U hebt uit kracht daarvan meer vreugde in uw hart gesmaakt dan de wereld in de dingen van deze tijd. Dan leeft er ook iets in uw hart van dit woord: „Want ik houd het daarvoor, dat het lijden van deze tegenwoordige tijd niet is te waarderen tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden.”

Vanuit de roem des geloofs en de vreugde des heils wil de Heere ons hart sterken tegenover de verdrukking van de wereld en de verzoeking van de vorst der duisternis.

In deze verdrukking is de beproeving van het geloof, maar juist door die verdrukking komt het steeds duidelijker tot openbaring. Maar dan moet het eerst gezuiverd worden van alle menselijke bedenkingen en berekeningen om het alleen van de Heere te verwachten in lijdzzaamheid.

Wanneer we wijken van het rechte spoor en in de verdenkingen van het ongelooft komen, kunnen we zo maar niet op het rechte pad van een kinderlijk geloofsleven treden.

Naomi verliet buiten de Heere om haar lapd toen het met honger werd bezocht. Van dat land had plaatsgevallen, ja een schone erfenis is mij geworden.” Dat land was ook haar geschonken als onderpand van Gods ontfermende liefde, om rijp te worden voor het ingaan in de eeuwige heerlijkheid. Maar in berekening verliet zij dat land om door de honger die over Israël was gekomen, niet geheel te verarmen.

Maar om het dwalende schaaft weer te brengen tot een boetvaardige vernedering voor het aangezicht des Heeren, werd zij door Gods kastijdende liefde zwaar getroffen. Wordt vervolgd.

Heden behaagde het de Heere tot Zich te nemen mijn geliefde man, onze lieve vader, schoonvader en opa

CORNELIS GERARDUS OUWERKERK

in leven lerend ouderling te Nieuwpoort,

op de leeftijd van 71 jaar.

„De Heere is recht in al Zijn weg en werk.”

Slidrecht:	E. Ouwerkerk - de Ruiters
Rheden:	J. Ouwerkerk D. C. Ouwerkerk-van Broekhoven Hans - Betty - Kees Roline
Arkel:	W. Ouwerkerk W. A. Ouwerkerk-van Genderen Ada - Guus
Ridderkerk:	H. J. Ouwerkerk J. Ouwerkerk-Kuipers Hank Jan - Jeanne
Rotterdam:	H. A. Klein - Ouwerkerk A. Klein Erik - Arjan
Gorinchem:	A. Ouwerkerk E. E. Ouwerkerk - Meljer Jan - Monique
Bussum:	J. M. van der Linden-Ouwerkerk C. J. van der Linden Dirk Jan - Gerard - Ellen
Nieuwpoort:	D. J. Ouwerkerk E. Ouwerkerk - Natzijs Ansje - Gerald - Lenne

SLIEDRECHT, 27 augustus 1973

Joost v. d. Vondelstraat 99

De begrafenis heeft vrijdag 31 augustus j.l. op de begraafplaats te Slidrecht plaatsgehad.

600 BIJBELSE VRAGEN EN ANTWOORDEN

Leerzaam boekje voor onderwijs aan kinderen vanaf 6 jaar op catechisatie, zondagsschool en basisschool.

Voor kerkraden, scholen e.d. speciale prijzen.

Vraag proefex. aan bij:
Drukkerij GEBR. VERLOOP,
Postbus 33, Alblasserdam,
Telefoon 01859 - 2474

Voor al uw boeken, bijbels en psalmboeken

BELEefd AANBEVELEND

Boekhandel Van Leeuwen

POSTBUS 39, URK

TELEFOON 05277 - 1783

NA 6 UUR TEL. 05250 - 1531

wij kunnen hier niet al onze abonnees noteren..

dat is ook niet nodig

daarom is het zo nodig

Wel is het noodzakelijk, dat het aantal abonnees
steeds toeneemt omdat.....

- Het positief christelijke steeds meer uit onze samenleving verdwijnt.
- De zedenverwildering (ook in de dagbladen) hand over hand toeneemt.
- Duizenden gezinnen geïnfecteerd worden door de geest van de tijd.
- Ons christelijk volksdeel steeds meer de vaste koers kwijtraakt.
- Dat er gedegen voorlichting wordt gegeven.
- Dat het RD in elk christelijk gezin verschijnt.
- Dat elke abonnee er een nieuwe abonnee bij wint
- Dat ons reformatisch volksdeel de geleiden sluit

uw gezin en het **rd** horen bij elkaar

Hierlangs afknippen

Wie zich NU REEDS door middel van nevenstaande
bon abonneert, ontvangt het blad 14 dagen gratis.
De abonnementsprijs ligt op hetzelfde niveau
als dat van andere dagbladen.
De abonnementstermijn is minimaal 1 kwartaal.

bon in open enveloppe zenden aan:
N.V. REFORMATISCH DAGBLAD,
Korenstraat 9 - Apeldoorn

voor een werkelijk verantwoorde krant

Ondergetekende (naam): .....

Straat en huisnummer: .....

Woonplaats: .....

geeft zich hierbij op als abonnee op het Reformatorisch Dagblad.

Datum: ..... Handtekening: .....

Voor bijbels, boeken en
muziek

is **LINDENBERG** uniek!

Grote voorraad
Snelle levering,
ook van de allernieuwste
uitgaven

**LINDENBERG'S
BOEKHANDEL**

Slaak 8 (postbus 4209)
ROTTERDAM-16
Telefoon 010 - 12 89 34

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling)
en psalmboekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385 - 13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnummer 77)

Wie kan mij helpen aan

**PREKEN, VAN CHR. GERE.
PREDIKANTEN, die de Schriftuurlijke
Bevindelijke Prediking voorstaan**

En ook vrienden van „Bewaar het Pand”
zijn, op de band, om via de bandrecor-
der te beluisteren.

Omdat het bij ons steeds meer de ge-
woonte gaat worden, om Buitenverban-
ders op de Preekstoel toe te laten, die
wij beslist niet willen horen en ook de
nieuwe psalmberijming niet wensen te
zingen.

Wij zijn door deze dingen genoodzaakt
om huisgodsdienst te houden. En daar-
om graag een echte Chr. Geref. Kerk-
dienst via de bandrecorder kunnen mee-
maken, opdat de leden zo niet verstrooid
zullen geraken, in allerlei Godsdiensten.
Goede volledig opgenomen Kerkdien-
sten kunt U versturen aan:

H. OFFEREINS, Zeyerweg 16 Ter-Aard
banden 4 sporen - 2 snelheden - 4,75 en 9,5 -
1 7/8 en 3 3/4 - Telefoon 05929-225. Onkosten wor-
den vergoed.

**PLAATST UW FAMILIEBERICHTEN IN
„BEWAAR HET PAND”**

**DE NIEUWE FOLDER MET VEEL
GEVRAAGDE GOUDEN HARPEN
LANGSPEELPLATEN
GAAT VERSCHIJNEN.**

VRAAG EROM! (02521) 14543 of 14215

BON

Zend mij de nieuwe **GOUDEN HARPEN FOLDER** met
al Uw platen en aanbiedingen in afspeelapp.
Wij zijn al/niet klant.

Naam: .....

Adres: .....

Plaats: .....

Als drukwerk verzenden: **GOUDEN HARPEN B.V.,**
Postbus 135, Lisse. **BhP.**

NIEUW !!

Ds. K. de Gier en Ds. J. van der Haar

Zojuist verschenen **GH/13, 9e meditatieplaat.**
Ds. K. de Gier van Den Haag houdt een medita-
tie over: „De poort en de weg tot het eeuwige
leven” (Matth. 7 : 13 - 14) en **Ds. J. van der Haar**
te Houten over: „Ik ben met ulieden” (Matth. 28 :
20) met prachtig gezongen bijpassende psalmen.
Stereo en mono afspeelbaar, 30 cm l.p.

f 14,90

Nu bestellen bij: **GOUDEN HARPEN B.V.**

Postbus 135, Lisse, (02521) 14543-14215, vraag ook om een
folder!

KOOPT U OOK BIJ ONZE ADVERTEERDERS ?

**DENK OM
UW HART !**

Een teveel aan ge-
wicht kan fataal zijn!
Maar onverantwoorde
vermageringsmetho-
den kunnen ook na-
lig zijn. Bestel daar-
om de beslist veilige
en doeltreffende

**VERMAGERINGS-
KRUIDEN**

Kuur voor een
maand .... **f 8,50**

(verzendskosten
inbegrepen)

**Drogisterij
SIKKING**

Barrevoetstraat 5
Haarlem
Telefoon 023-312882
Giro 190609